

Initiatiefnota over femicide

Songül Mutluer, Kamerlid voor GroenLinks-PvdA, heeft een initiatiefnota geschreven over femicide. Deze wordt 22 september 2025 in de Tweede Kamer besproken.

Mutluer wil meer erkenning en een stevigere aanpak van gendergerelateerd (dodelijk) geweld. Haar nota vormt de basis voor een uitgebreid debat over hoe de overheid vrouwen beter kan beschermen tegen structureel geweld.

In de nota wordt onder meer voorgesteld om structurele maatregelen te nemen om femicide te voorkomen. Zo wil Mutluer dat femicide en pogingen daartoe strenger worden bestraft, en dat ook psychisch geweld in de wet komt. En er moet een meldpunt komen en een aanspreekpunt bij de politie.

Daarnaast wil het Kamerlid, net als in Spanje, speciale officieren van justitie én betere samenwerking tussen politie, hulpverleners en Veilig Thuis. Het doel: "Eerder ingrijpen en zo levens redden."

Tijdens het overleg zullen ook recente kabinetsreacties aan bod komen, waaronder een verkenning naar de haalbaarheid van deze maatregelen. "Het wordt een belangrijke dag in de discussie over hoe Nederland omgaat met de bescherming van vrouwen tegen extreem geweld binnen relaties en in de openbare ruimte", zegt Mutluer tot slot.

=====

De Spaanse aanpak van geweld tegen vrouwen. Hoe Nederland een voorbeeld kan nemen aan Spanje: 'we doen het niet goed', 25 aug 2025

Nederland staat niet machteloos tegenover het geweld tegen vrouwen, Spanje laat zien dat het anders kan. "Het gaat om de wetten die we maken, om de hulp die we bedreigde vrouwen bieden, maar ook over bewustwording en opvoeding."

Wederom wordt Nederland opgeschrikt door een reeks incidenten van extreem geweld tegen vrouwen, met als dieptepunt de moord op de 17-jarige Lisa uit Abcoude. Hoe kunnen we dit soort geweld stoppen, en kan dat überhaupt? Songül Mutluer, Kamerlid voor GroenLinks-PvdA, denkt van wel: "Als vrouw moet je je overal veilig kunnen voelen. Een land als Spanje geeft een goed voorbeeld van wat er allemaal verbeterd als je geweld tegen vrouwen structureel aanpakt."

Spanje als voorbeeld

"We noemen Spanje vaak een 'macholand', maar er wordt daar meer gedaan dan in Nederland om het leven voor vrouwen veiliger te maken", vertelt Mutluer. Recent nog kondigde president Pedro Sánchez aan dat er zo'n 400 nieuwe maatregelen komen om gendergerelateerd geweld tegen te gaan. "En we zien dat dit vruchten afwerpt."

De Spaanse overheid heeft er de afgelopen jaren veel werk van gemaakt: de wetgeving is aangepast en verbreed, er bestaan speciale comités die zich uitsluitend richten op het voorkomen van geweld tegen vrouwen, en de media besteden er structureel aandacht aan. Ook de straffen zijn verzwaard, bijvoorbeeld voor stalking. "Het bewustzijn in de samenleving is daar inmiddels veel scherper."

"Enkel ja is ja"-wet

De zogenoemde "enkel ja is ja"-wet uit 2023 veroorzaakte in de Spaanse politiek heel wat discussie. In die wet wordt toestemming vastgelegd als een fundamentele garantie voor de seksuele vrijheid van de vrouw. Maar volgens de oppositiepartijen biedt deze wet, die vorig jaar werd aangenomen, onvoldoende bescherming aan vrouwen tegen seksueel geweld. De wet heeft wel gewijzigd dat geweld of intimidatie niet langer als noodzakelijke voorwaarden worden beschouwd voor een veroordeling wegens verkrachting.

Nederland loopt achter

Nederland beschouwt zichzelf vaak als progressief, maar volgens het Kamerlid is dat niet altijd terecht. "We dachten: in Nederland gebeurt dit niet, structurele geweld tegen vrouwen, dit speelt alleen in andere culturen en gemeenschappen." Maar dat klopt niet, stelt ze. "Het gebeurt overal, en zeker ook hier. Nederland doet het niet goed in vergelijking met andere Europese landen."

=====

Schrijfster Saskia Noort over de woede bij vrouwen, die deze week alleen maar groter is geworden: 'Ons haten en belachelijk maken steeds meer genormaliseerd'

'Vrijheid wordt ingeperkt'

Maar waarom stellen mensen die vraag? "Ik denk dat het een manier is om jezelf veilig te wanen. Want zolang je zelf denkt 'ik zou daar niet zijn' dan hou je jezelf veilig", zegt Noort. Alleen heeft die houding volgens haar een keerzijde voor alle vrouwen.

"Tegelijkertijd wordt daarmee je vrijheid ingeperkt", legt ze uit. En dat zorgt ervoor dat de woede over de veiligheid van vrouwen nu weer zo sterk naar boven komt, bij haar en anderen: "Het is een hele week vol geweldsmisdrijven na een zomer vol femicides. Dat is wat woedend maakt."

'Moet van de mannen komen'

Daarom is het belangrijk dat jongens en mannen gaan meestrijden tegen vrouwenhaat, zegt Noort. "Mijn zoon appte me vanochtend: 'Ik mis de mannen hierin.'" En daar heeft hij gelijk in, vindt ze. "Ik hoor nog te weinig bekende mannen zich hierover uitspreken. Terwijl het daar toch wel vandaan moet gaan komen."

Vrouwenhaat is namelijk een probleem van de hele samenleving, benadrukt ze. "De ene helft voelt zich een deel van de tijd onveilig, terwijl de andere helft daar verantwoordelijk voor is." Het is dan ook hoog tijd 'dat we elkaar hierin gaan helpen en steunen', zegt Noort tot slot. "Hopelijk komt er iets goeds op gang, net als toen bij #MeToo."

Waar blijven de mannen die zich uitspreken over geweld tegen vrouwen? 'Het onderwerp doet wat minder, merk ik'

23 aug 2025, 18:23, Een Vandaag

De moord op de 17-jarige Lisa uit Abcoude maakt veel los. Waarom kunnen vrouwen en meisjes nog altijd niet veilig over straat? Op social media eisen vrouwen hun ruimte op: 'Blijf van ons af!' Maar vanuit de 'kant' van de mannen blijft het opvallend stil.

Een Vandaag vroeg daarom op straat aan mannen hoe zij naar de gebeurtenissen van de afgelopen week aankijken. Spreken ze zich uit over het geweld tegen vrouwen, bijvoorbeeld op social media of tegen familie en vrienden? En spreken ze andere mannen aan als zij zich vrouwonvriendelijk gedragen? "Ik vind dat wel moeilijk."

Lees meer over Femicide: [wat doen andere landen beter?](#) Zweden, Servië en Spanje

Factsheet met analyses van [waardevol beleid van nationale actieplannen](#) in Zweden, Servië en Spanje, en aanbevelingen voor Nederlands beleid.

[Heksennacht](#), 1983, foto van An Stalpers, [Collectie IAV – Atria](#)

Inleiding bij de Rondzendbrief september 2025

Plotseling is iedereen wakker geworden vanwege de moord op de 13 jarige Lisa.

Alsof de vrouwenbeweging niet al velen jaren actie voert om seksueel geweld tegen vrouwen in de openbare ruimte te stoppen. B.v. via de jaarlijkse heksennacht sinds 1978 op 19 mei in Amsterdam en negen andere steden met de leus: 'Vrouwen eisen de nacht terug', georganiseerd door de feministische actiegroep 'Vrouwen tegen Seksueel Geweld'. Er waren meer dan 8.000 deelnemers, mannen waren er niet te bekennen.

Tegenwoordig wordt de nacht nog plaatselijk georganiseerd door radicale feministen en vrouwen uit de krakersscene en autonomenscene, altijd zonder politiebescherming en in stadscentra. Met spandoeken en fakkels en er worden feministische liederen gezongen.

